

Yok Sayılan Bir Bölüm: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İkinci Cerrahi Kliniği Başlıklı Makale Hakkında [Editöre Mektup]

A Neglected Department: The Second Surgery Department of Ankara University Faculty of Medicine [Letter]

Semih Başkan¹

¹Prof.Dr., İstanbul Okan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID: S.B 0000-0002-3848-7745

Sorumlu yazar/Corresponding author:

Semih Başkan, İstanbul Okan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-posta/E-mail: semih.baskan@okan.edu.tr

Başvuru/Submitted: 02.10.2023 • **Kabul/Accepted:** 08.01.2024

Atıf/Citation: Başkan, Semih. "A Neglected Department: The Second Surgery Department of Ankara University Faculty of Medicine [Letter]". *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 25, 1 (2024): 175-179.
<https://doi.org/10.26650/oba.1370069>

Sayın Osmanlı Bilimi Araştırmaları Dergisi Editörü;

Çalışmalarınızda başarılar dileyerek size bu yazımı takdim ediyorum. Editörü olduğunuz *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin 24/2(2023): 395-427 sayfaları arasında yer alan Sayın Prof. Dr. Sarper Yılmaz'ın "Yok Sayılan Bir Bölüm: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İkinci Cerrahi Kliniği" isimli makalesi ile ilgili kişisel görüşlerimi size sunmak istiyorum.

İznilinizle öncelikle kendimi size takdim etmek istiyorum. Ben, Prof. Dr. Semih Başkan, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı emekli öğretim üyesiyim. 1991-1996 yılları arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin Dekanı olarak görev yaptım.

Aynı fakültede Kasım 2009-Nisan 2014 yılları arasında Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yaptım. Aynı tarihler arasında ise Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanlığı görevinde bulundum.

Sayın Editör, yukarıda belirttiğim makale ile ilgili eleştirilerimi size takdim etmek istiyorum:

1- Sayın yazarın yazdığı makalenin 413. sayfasında “Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Tarihçesi” başlıklı bölümün 12. satırında “Makaledeki bazı önemli hatalara ve çelişkileri ele almak faydalı olacaktır. Bunlardan ilki II. Cerrahi Kliniğini kuran Prof. Dr. Melchior’un kontratının yenilenmemesi sonucu ülkesine döndüğü bilgisidir. Daha önce de belirtildiği gibi bu yanlış bir bilgidir.” “Daha önce de belirtildiği üzere Melchior 1953 yılı sonunda istifa ederek üniversiteden ayrılmıştı.” denilmektedir.

Bu konuda Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior’un Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığındaki şahsi dosyasından aldığımız belgeler yazarın bu iddiasını çürütmektedir. Bu konuda size iki belge takdim ediyorum:

Belge 1- Dönemin Ankara Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nusret Karasu’nun Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior’a hitaben yazdığı 7/12/1953 tarihli yazı şöyledir:

“Sözleşmeniz süresinin 1954 yılı için temdit edilip edilmemesi hakkında aralık ayı içinde (sözleşme süresinin bitim tarihinden 2 ay önce) bir karara varılması sözleşmenin 17. maddesi icabı bulunduğu gözönüne alınarak, konu 5/XII/1953 tarihli Profesörler Kurulu gündemine alınmıştı. O gün toplanan kurulda, 1954 Şubatı sonundan itibaren vazifenizden ayrılacağınızı bildiren 4/XII/1953 tarihli mektubunuz okunmuş ve sözleşmenizin 1954 Mart’ı başından itibaren yenilenmemesi uygun görülerek bu hususun Senatoya teklif edilmesine karar verilmiş ve keyfiyet bu surette Üniversite Rektörlüğüne yazılmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Ankara Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Nusret Karasu”

Bu belgede belirtildiği gibi Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior Mart 1954 tarihinden itibaren kendi isteği ile kontratının yenilenmesi için 4/12/1953 tarihinde Tıp Fakültesi Dekanlığına yazı yazdığı anlaşılmaktadır.

Belge 2- Ekte sunulan bu ikinci belgede Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior istifa etmediği gibi Ankara Tıp Fakültesindeki meslektaşları ve çok sevdiği öğrencileri için duyduğu güzel hisleri bir mektupla dile getirmiştir. 4/1/1954 tarihli, Ankara Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nusret Karasu’ya hitaben yazdığı mektubunda şunları yazmaktadır:

“Pek muhterem Prof. Dr. Nusret Karasu

Tıp Fakültesi Dekanı

30/12/953 tarih ve 1-2/10876 sayılı yazıya K.

Profesörler Kurulunun hissiyatına tercüman olan iltifatkâr mektubunuza çok teşekkür ederim. Takdirkâr cümlelerinizden cidden pek mütehassis oldum. Her zaman mesleğim dahilinde talebelerimi yetiştirmek yegâne gayem oldu. Bu hususda ne kadar muvaffak olduğumu bilemiyorum. Gerek profesör arkadaşlarımdan ve gerek bu talebelerimden ayrılmakla teessür duymakta isem de arkadaşlarımla gösterdikleri yüksek teveccüh ve taltifleri beni müteselli etmektedir.

Zatâlinize ve Sayın Profesör arkadaşlarıma muvaffakiyetler diler derin saygı ve şükranlarımı arz ederim.

Ord. Prof. Dr. Melchior”

Bu belgeden de anlaşılacağı üzere Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior’un fakülteden istifade etmeden, kendi isteği ile ve güzel anılarla ayrıldığı anlaşılmaktadır.

2- Prof. Dr. Rıdvan Ege, 1972-1974 yılları arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı görevinde bulunmuştur. Emekli olduktan sonrada Ankara’da Ufuk Üniversitesi Kurucusu olarak görev yapmıştır. Ankara Tıp Fakültesi hakkında yazılmış kitapları bulunmaktadır. Prof. Dr. Rıdvan Ege 2017 yılında vefat etmiştir.

Prof. Dr. İbrahim Ceylan, 1991-1994 ve 1994-1997 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. Kendisinin Cerrahi tarihi ve Ankara Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı ile ilgili yazılmış kitapları bulunmaktadır. Prof. Dr. İbrahim Ceylan 2022 yılında vefat etmiştir.

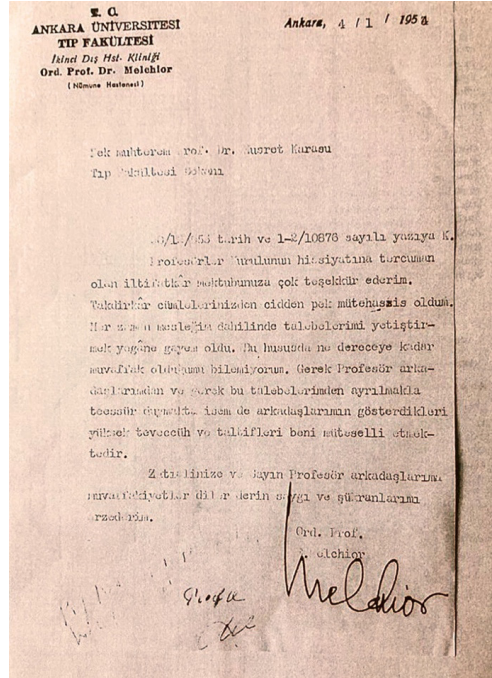
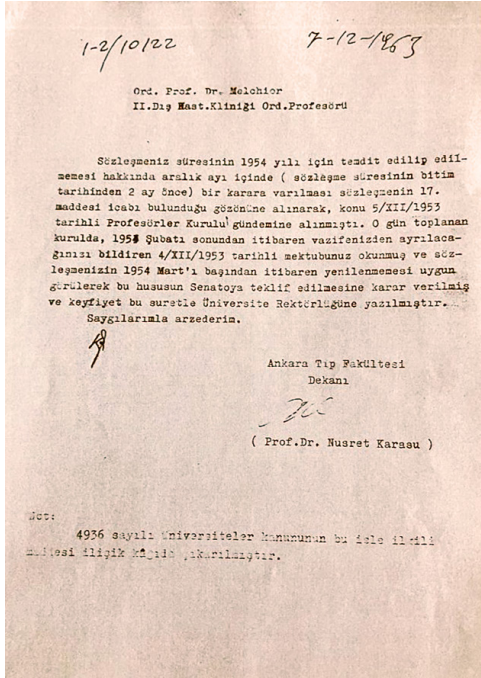
Sayın Prof. Dr. Sarper Yılmaz yazdığı makalesinde 421. sayfa 3. paragrafta “Ama ne Rıdvan Ege’nin ne Semih Baskan’ın ne İbrahim Ceylan’ın ne de Ayhan Kuzu’nun eserlerindeki bilgilerin kaynağının ne olduğu tam olarak belli değildir.” demektedir. Sayın Yılmaz yazdığı makalesinde Prof. Dr. Rıdvan Ege’ye 9 kez, Prof. Dr. İbrahim Ceylan’a 5 kez atıfta bulunmuştur. Aramızdan ayrılan bu iki değerli hocamızı akademik unvanlarını kullanmadan sadece isimleri ile kendileri hakkında eleştiride bulunması kanımca deontolojik açıdan uygun olmamıştır. Yazdığı ifade yerine “Bu bilgilerin sağlam belgelere dayalı olarak araştırılması ve kaleme alınması daha uygun olurdu” gibi bir cümlenin yazılması daha uygun olurdu kanısındayım.

3- Prof. Dr. Sarper Yılmaz, Prof. Dr. Osman Akata ile 3, Prof. Dr. Ömer Şensöz ile 1 defa kişisel görüşme yaptığımı yazmıştır. Makalesinde sıkça isimleri geçen Prof. Dr. Semih Baskan, Prof. Dr. Sadık Ersöz ve Prof. Dr. Ayhan Kuzu ile kişisel görüşme yapmadığı belirlenmiştir. Yukarıda 2. maddede belirttiğim gibi makalenin 421. sayfasında aynı zamanda “... ne Semih Baskan’ın ne de Ayhan Kuzu’nun eserlerindeki bilgilerin kaynağının ne olduğu tam olarak belli değildir” ifadesinde akademik unvanlarımızın yazılmadan isimlerimizin yazılması

deontolojik açıdan uygun olmamıştır. Yazarın her birini yakından tanıdığı ve birlikte çalıştığı bu saydığımız öğretim üyeleri ile kişisel görüşme yapabilse belki de gerçekleri daha doğru ve net bir şekilde ortaya koyabilme fırsatına kavuşmuş olacak ve bunları makalesine aktarabilmek fırsatını bulabilecekti.

4- Adı geçen makalede yazar, 7 Temmuz 1973 tarihli *Resmî Gazete*'de yayınlanan "1750 Sayılı Üniversiteler Kanunu"ndan hiç bahsetmemiştir. Bu Kanun'un Altıncı Bölüm-Üniversite İçinde Çalışma ve Denetim Birimleri Başlığı altında MADDE -37, 2. paragrafta "Kürsü, aynı alanda veya birbirine çok yakın alanlardaki bilim dallarından oluşan bir çalışma birimidir. Bir fakültede aynı adı taşıyan, aynı ihtisas dalında öğretim ve araştırma yapan birden fazla kürsü bulunmaz." hükmü gereğince 1974 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde 1. Cerrahi, 2. Cerrahi ve 3. Cerrahi Klinikleri birleştirilmiş ve yeni ismi Genel Cerrahi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı olmuştur. Bir başka deyişle bu üç cerrahi kliniği kapatılmamış, birleştirilmiştir. Aynı şekilde Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde var olan 1. Dahiliye Kliniği ve 2. Dahiliye Kliniğini de aynı yasa gereği birleştirilmiş ve adı İç Hastalıkları Anabilim Dalı olmuştur. 2. Cerrahi Kliniği öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Osman Akata bu birleşmeden sonra yeni Anabilim Dalının Başkanı olmuş ve aralıklar ile bu görevini emekli olduğu 1990 yılına kadar sürdürmüştür.

Ek:

Belge 1. Dönemin Ankara Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nusret Karasu'nun Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior'a hitaben yazdığı 7.12.1953 tarihli yazı. **Belge 2.** Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior'un Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nusret Karasu'ya hitaben yazdığı 4.1.1954 tarihli yazı.

Kaynakça/Bibliography

Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior'un Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığındaki Özlük Dosyası.
Yılmaz, Sarper. "Yok Sayılan Bir Bölüm: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İkinci Cerrahi Kliniği." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 24, 2 (2023): 395-427.

